

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
utorkom i srijedom od 10:15, P14

Psalmi Krista Raspetoga

U tebe se uzdam (Ps 25)

E H7 cis A E H7 E

U Te-be se uz-dam Bo-že moj! U Te-be se u- zdam Bo-že moj!

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
utorkom i srijedom od 10:15, P14

Biblijska egzegeza:

Psalmi i

Mudrosne knjige

**Poklad biblijske mudrosti u jezgri SZ-a
Ljetni semestar ak. g. 2023./24.**

Niko Bilić SJ

amdg.eu → nastava → FTI

Kristove riječi na križu

- Koje poznajemo, koliko ih ima?
 - “Žedan sam”, “Dovršeno je” (Iv 19,28.30)
 - “Danas u raju” (Lk 23,43)
 - “Evo ti sina” “...majke!” (Iv 19,26)
- Tri od 7 upućene Ocu – molitva
- “*Eloi, Eloi lama sabahtani?*” Mk 15,34; (“Eli, Eli, lema...” Mt 27,46) – Odakle?
- Ps 22,2 – izvorni zapis
 - a) Kada (Mt 27,45; Mk 15,33; Lk 23,44),
 - b) kako (Mt 27,46; Mk 15,34)?
- a) Nakon tame od 12 do 15 – tumačenje u Lk 23,45:
 - pomrčina
- b) *Jakim glasom φωνή μεγάλη* (Mt 27,46.50; Mk 15,34.37)

Prva molitva

- Molba i razlog u Lk 23,34:
- “Oče, oprosti im! Ta ne znaju što čine.”
- Oko 9 h (Mk 15,25)?
 - ispunja Mt 5,44:
- “Molite za progonitelje!”
- Oprosti = *Otpusti* nam!
 - ἄφεσις Mt 6,12; Lk 11,4 → Lk 23,34

Mučenički vapaj

- Prvi *krik* (Mk 15,34; Mt 27,46)
 - Tko ga je opkolio (Ps 22,17):
- *Rulje* me zločinačke okružile (KS)
okružuje me *rulja* zlikovaca (Š.)
- *Crv* (v7) nasuprot v13.17.14
- *Bikovima, psima, lavovima*
- *psihofizičke muke v15.16.18?*
 - Srce se topi (15)
 - Sasušena snaga (KS: “grlo” 16)
 - Moj se jezik uz nepce slijepio (16)
Iv 19,28: “žedan sam”
 - Kostu mogu prebrojati (18)

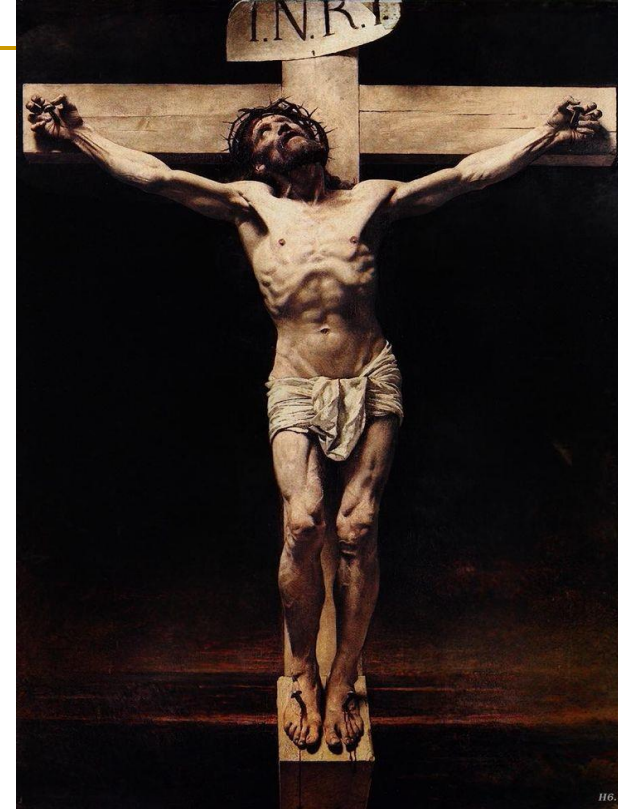
Bolan jauk

- Bližnji u Ps 22,17:
- Kockari kradu odjeću (Ps 22,19 usp. Iv 19,24)
- “Oni me *gledaju*” (Ps 22,18)
 - נבט *hibbit* usp. Post 15,5; Br 21,9; Zah 12,10; Iv 19,37
- Ne boj se, *crviću!* (תולעת *tôlá‘at* Iz 41,14; Ps 22,7)
- Izriče muku pred Bogom (Ps 22,2)

Daleki Bog

- Čiji Bog? (Ps 22,2)
- “moj Bog” – Savez
 - od kada (11)?
- “Od krila majčina *Bog moj*”
 - Način (10):
- “Ti si me izveo” – uloga primalje (10a)
 - Mir mi dao (KS), skrio me (Š.) (10b)
- “Učio me *povjerenju*” (10b)
 - 2x oci imali *povjerenje* (“uzdali se” 5.6)

Teška poruga

- **“Uzdao se u Boga, neka ga spasi” (Ps 22,9)**
 - **“koji me vide podruguju mi se” (8) usp. Mt 27,43:**
- **svećenici, pismoznanci, starješine – teološki autoriteti**
- **Sebe ne može spasiti (Mt 27,42; Mk 15,31)**

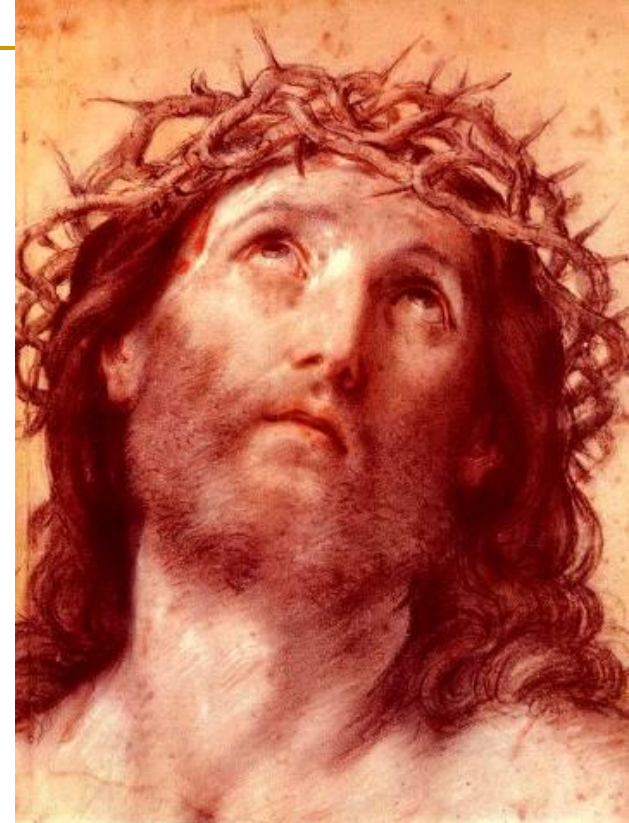
Pitanje i molba

- **Zašto?** – למה *lámmâ*;
εἰς τί [eis ti] (Mk 15,34)
- **Za što? Čemu? Svrha?**
 - **Uzrok blizine smrti**
u Ps 22,16b:
- **“Ti” (Bog) si me bacio u smrtni prah**
 - **Hrabra, bitna molitva (12.20):**
- **Ne budi daleko! (↔ daleko si! 2)**
Osnovna molba u Ps 22,22:
- **Spasi me!**

Preokret i uslišanje

- Ps 22,22ב עֲנִיתָנִי *'anîṭānî*
- “uslišio si me” (v. Šarić)
 - (KS, LXX, Vg: “moja jadna duša”)
- ⇔ ne odgovaraš (2)
- Nije prezreo muku jadnika (25)
 - Čudesan dovršetak (23.26.28.30):
- Osobno: “Hvalit ću te” (23.26)
 - Obratit će se svi krajevi zemlje (28)
- Silaze u prah – Bogu će se klanjati (30)

Predanje iz psalma

- “Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!”
(Lk 23,46)
 - “jakim glasom”
usp. Mk 15,37; Mt 27,50
 - Drugi *krik*
- Ps 31,6: “u tvoje ruke duh svoj *povjeravam* (פָּקַד *paqad*)”
 - Svi smo mi djelo tvojih ruku (Iz 64,7)

Djelom potvrđuje

- Izdahnu (Mk 15,37)
- ispusti duh (Mt 27,50)
- *Predaje* duh
(παραδίδομι Iv 19,30)
- → Izvršava
 - Plodan način umiranja
(“tako izdahnu” Mk 15,39;
“što se zbiva” Lk 23,47):
- Satnik – vjernik

